

RAN-2301001201040014

F.Y.B.A. (NCF-NEP) (Sem. - I) Examination November - 2025

Sanskrit - I : MDC (Niti Katha)

श्री विष्णु शर्मा विरचित – पञ्चतन्त्रे मित्रभेदम्

[Total Marks: 50]

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો (ગમે તે પાંચ)

[10]

Answer the following questions briefly. (Any Five)

- પંચતંત્રના પાંચ તંત્રોના નામ જણાવો.
Name the five systems of Panchatantra.
- મૂર્ખ કાચબાનું નામ શું હતું? તેના મિત્રો કોણ હતા? તેમના નામ જણાવો.
What was the name of the stupid turtle? Who were his friends? Name them.
- મેઘનાદ દેડકાએ હાથીને મારવા કેવી યોજના ઘડી?
How did Meghnad the frog plan to kill the elephant?
- ચકલો ચકલી કયા વૃક્ષ ઉપર રહેતા હતાં? ત્યાં કઈ ઋતુમાં કોણ આવે છે?
On which tree did the sparrow live? Who comes there in which season?
- સિંહનું ભોજન કોણે કેવી રીતે એટું કર્યું?
Who ate the lion's food and how?
- વ્રજદ્રુ સિંહના સેવક કોણ હતાં?
Who was the servant of the Vajradras sinh?
- પાપ બુદ્ધિએ ધર્મ બુદ્ધિને પરદેશ જવા કેવી રીતે સમજાવ્યો?
How Papbudhdhi convince Dharmabudhdhi to go abroad?

પ્ર. 2. પ્રાણી કથાઓના લક્ષણો વર્ણવી મિત્રભેદમ માં નિરૂપિત કથાઓને પ્રાણી કથાઓ તરીકે મૂલવો.

"Describe the characteristics of animal stories and evaluate the storie presented in Mitrabheda as animal stories.

(13)

અથવા

પ્ર. 2. ચટકાકુજ્જર કથા નો સાર આપી તેમાંથી થતા ઉપદેશનું નિરૂપણ કરો.

Give the summary of the story of Chatakaujjara, and explain the moral derived from it.

(13)

પ્ર. ૩. પંચતંત્રના પાંચેય તંત્રોનો સંક્ષેપના પરિચય આપો. (13)
Give a brief introduction of the five Tantras (sections) of the Panchatantra.

અથવા

પ્ર. ૩. ધર્મબુદ્ધિ - પાપબુદ્ધિ કથા સંક્ષેપમાં જણાવી બોધ સ્પષ્ટ કરો. (13)
Briefly narrate the story of Dharmabuddhi and Papabuddhi, and explain the moral (teaching) derived from it

પ્ર. ૪. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર નોંધ લખો. (14)
Write notes on any two of the following.

અ. ટૂંકનોંધ લખો.

(A) Write a short note.

૧. પંચતંત્રનું મહત્વ

Importance of Panchatantra

બ. ટૂંકનોંધ લખો.

(B) Write a short note

૧. “વાનર - ચાટકયો:” વાર્તાનો ઉપદેશ

Moral of the story "Monkey and Sparrow

(ક) અનુવાદ કરો.

(C) Translate the following.

૧. અસ્તિ કસ્મિશ્ચજ્જલાશયે કમ્બુગ્રીવો નામ કચ્છપ: । તસ્ય ચ સડ્કટવિકટનામ્ની મિત્રે હંસજાતીયે પરમસ્નેહકોટિમાશ્રિતે । નિત્યમેવ સરસ્તીરમાસાદ્ય તેન સહાનેકદેવર્ષિમહર્ષીણાં કથા: કૃત્વાસ્તમયવેલાયાં સ્વનીડાસંશ્રયં કુરુત: । અથ ગચ્છતા કાલેનાવૃષ્ટિવશાત્ સર: શનૈ: શનૈ: શોષમગમત્ । તતસ્તદુ:ખદુ:ખિતૌ તાવૂચતુ: - ‘ભો મિત્ર, જમ્બાલશોષમેતત્સર: સઙ્ગાતમ્ ।

૨. ‘અસ્તિ કસ્મિશ્ચિદ્વનોદેશે વજ્રદંષ્ટ્રો નામ સિંહ: । તસ્ય ચતુરક-ક્રવ્યમુખનામાનૌ શૃગાલવૃકૌ ભૃત્યભૂતૌ સદૈવાનુગતૌ તત્રૈવ વને પ્રતિવસત: । । અથાન્યદિને સિંહેન કદાચિદાસન્નપ્રસવા પ્રસવવેદનયા સ્વયૂથાદ્ભ્રષ્ટોષ્ટ્યુપવિષ્ટા કસ્મિંશ્ચિદ્વનગહને સમાસાદિતા । અથ તાં વ્યાપાદ્ય યાવદુદરં સ્ફોટયતિ, તાવજ્જીવંલ્લઘુદા-સેરકશિશુર્નિષ્ક્રાન્ત: । સિંહોઽપિ દાસેરક્યા: પિશિતેન સપરિવાર: પરાં તૃપ્તિમુપાગત: ।

(ડ) સંસદર્ભ સમજાવો :

(D) Explain giving reference to the context.

૧. યત્ને કૃતે યદિ ન સિધ્યતિ કોઽત્ર દોષ: ।

૨. અનિર્વેદ: શ્રિયો મૂલમ્ ।